

آتش

روزنامه صبح ایران

پیش‌بینی‌ها می‌گوید نرخ ارز رشدهای جدی تری داشته باشد

شکست کنترل بازار با ارز تک‌نرخی

صفحه ۵

◆ اخبار

در انتظار ماه!

انتظار برای ماه رمضان، در میان ترکمن‌ها تنها به رؤیت هلال ماه محدود نمی‌شود و مجموعه‌ای از رسم‌ها و آمادگی‌هاست که از روزها پیش آغاز می‌شود و حال‌وهوای زندگی را به استقبال ماه می‌برد.

به گزارش ایسنا، ماه رمضان پیش از آنکه بر اساس تقویم آغاز شود، با نشانه‌هایی شروع می‌شود که زودتر در زندگی روزمره نمایان می‌شوند. تدارک خوراکی‌های مرتبط با این ماه و چشم‌انتظاری برای رؤیت هلال ماه، بخشی از نشانه‌های ماه رمضان است. ماهی که در بخش‌های دینی و عبادی در اکثر نقاط کشور با سبک‌ها و فرائض مشترک پشت‌سر گذاشته می‌شود، اما تجربه‌اش در هر منطقه، با لایه‌هایی از عادات‌ها و آیین‌های به‌جامانده از گذشته شکل می‌گیرد؛ رسم‌هایی که بعضی هنوز در زیست جمعی جریان دارند و از بعضی دیگر تنها ردی به جا مانده که آن را هم به واسطه تعریف خاطرات بزرگ‌ترها به یاد می‌آوریم. در میان اقوام مختلف ساکن ایران، این تنوع آیینی جلوة پرتنگ‌تری پیدا می‌کند؛ جایی که مناسک ماه رمضان با فرهنگ کهن هر قوم درهم می‌آمیزد و شکل‌های خاصی از پیشواز و زیست به شیوه این ماه را می‌سازد. از چند روز مانده به حلول ماه رمضان، تدارک‌ها آغاز می‌شود؛ نظافت خانه و تن، آماده‌سازی سفره‌های سحر و افطار، شب‌های احیا و رسم‌هایی که تا عید فطر امتداد پیدا می‌کند. در میان ترکمن‌های ایران نیز رمضان تنها یک فریضه دینی نیست، بلکه با سنت‌های ریشه‌دار قومی پیوند خورده است. اگرچه بخشی از آیین‌های کهن در گذر زمان کمرنگ شده یا به فراموشی رفته، اما آن دسته که پیوند عمیق‌تری با باورهای مذهبی داشته، همچنان در میان ترکمن‌ها پابرجاست و هر سال با نزدیک‌شدن به این ماه، نشانه‌هایش دوباره ظاهر می‌شود. پیشواز ماه رمضان در میان ترکمن‌ها با رسمی شناخته می‌شود که در زبان ترکمنی «اوتورقم» به معنای جلو بلند شدن نام دارد؛ آیینی که با روزه‌گرفتن در روزهایی از ماه‌های پیش از رمضان همراه است و بیش از همه از سوی ریش‌سفیدان و روحانیون اهل سنت رعایت می‌شود. ترکمن‌ها برای پیشواز ماه رمضان یک ماه پیش از آغاز رمضان سه نوبت روزه می‌گیرند؛ به این صورت که روز اول ماه شعبان، از چهاردهم ماه شعبان به مدت سه روز و از بیست و هفتم ماه رجب تا آخر ماه که در مجموع ۹ روز از ماه شعبان را شامل می‌شود و آخرین روز آن به ماه رمضان متصل می‌شود.

همزمان، خانواده‌ها به استقبال معیشتی ماه می‌روند؛ از تکمیل مایحتاج گرفته تا پروراکردن گوسفندانی که در روزهای آغازین ذبح می‌شوند و خوراک سفره‌های این ماه را فراهم می‌کنند. در میان ترکمن‌ها رسم است خانواده‌هایی که از نظر مالی وضعیت بهتری دارند، چند عدد گوسفند را از پیش پروار می‌کنند و در اولین روز ماه رمضان ذبح می‌کنند و از گوشت آنها برای تهیه غذاهای این ماه استفاده می‌کنند. هرچه زمان به رؤیت هلال ماه نو نزدیک‌تر می‌شود، انتظار جمعی نیز پرتنگ‌تر می‌شود؛ انتظاری که در فرهنگ شفاهی هم بازتاب دارد و در قالب شعرها و نغمه‌هایی خوانده می‌شود که از آمدن ماه رمضان خبر می‌دهد؛ ماهی که با خود هم‌زمان نشانه‌های سوگ و سور را می‌آورد و زیست روزمره را برای ۳۰ روز، در نظمی دیگر قرار می‌دهد. ترکمن‌ها با هیجان ماه رمضان را به انتظار می‌نشینند و شعری می‌خوانند با این مضمون:

آرازه گلدی ایلدندن

توتوی خَلقَنگ بِلَئندن

اولم، اولم وِیاندِه

بَیرم الدی اَلَدَندن

که یعنی: «ماه رمضان آمد از ایل خودش / گرفت از کمر مردم / مردم گفتند: مُردم مُردم / ماه بَیرم گرفت از دستش»

با دیده‌شدن هلال ماه، آنچه هفته‌ها پیش تدارک دیده شده بود، به جریان زندگی راه پیدا می‌کند. در میان همین جزئیات است که ماه رمضان، آرام و تدریجی، در زیست ترکمن‌ها استقرار پیدا می‌کند و در امتداد عادت‌ها و باورهایی ادامه می‌یابد که شاید به اندازه گذشته فراگیر نباشند، اما هنوز ردشان در فرهنگ عامه مردم قابل مشاهده است.

یک تحلیلگر اقتصادی با یادآوری اینکه اقتصاد ایران با پدیده رکود تورمی روبه‌روست، می‌گوید: تا زمانی که گشایش جدی در حوزه تحریم‌های اقتصادی ایجاد نشود، تورم در سطوح بالا باقی می‌ماند و تنها می‌توان آن را مدیریت کرد.

علیرضا عباسی در گفت‌وگو با ایرنا، درباره علل بروز تورم های بالا در اقتصاد ایران اظهار کرد: برای مهار تورم در ایران ابتدا باید واقعیت اقتصاد کشور را بشناسیم. اقتصاد ایران امروز تا حد زیادی به نرخ ارز وابسته شده است و هر افزایشی در حوزه ارز بسیار سریع خود را در قیمت کالاها، به‌ویژه مواد غذایی، نشان می‌دهد.

وی با اشاره به اقدام دولت در حذف ارز ترجیحی از واردات اظهار داشت: این اقدام اگرچه برای جلوگیری از رانت و سوءاستفاده ضروری بود، اما طبیعی است که باعث افزایش قیمت برخی کالاهای اساسی شود، زیرا قیمت‌ها به واقعیت اقتصادی نزدیک‌تر می‌شوند.

وی افزود: در سال‌های اخیر تحریم‌های شدید اقتصادی، کاهش صادرات نفت و دشواری دسترسی به درآمدهای ارزی، هزینه اداره اقتصاد را بالا برده است. وقتی درآمد ارزی محدود می‌شود، واردات مواد اولیه و کالاهای اساسی گران‌تر تمام می‌شود و این افزایش هزینه، به طور مستقیم به مردم منتقل می‌شود.

عباسی با تأکید بر اینکه در چنین شرایطی حتی تولید داخلی هم مستثنی نیست، اظهار داشت: بسیاری از کارخانه‌ها از مواد اولیه وارداتی استفاده می‌کنند و یا ماشین‌آلات آن‌ها وابسته به قطعات خارجی است؛ به همین دلیل با افزایش نرخ ارز، هزینه تأمین مواد اولیه، تعمیر و

استهلاک ماشین‌آلات بالا می‌رود و در نتیجه قیمت تولید داخلی هم افزایش پیدا می‌کند.

وی این نکته را مطرح کرد که اقتصاد ایران با پدیده رکود تورمی روبه‌رو شده یعنی هم قدرت خرید مردم کاهش یافته و هم قیمت‌ها همچنان بالا رفته است. وی گفت: علاوه بر این، هزینه‌های دور زدن تحریم‌ها و بلوکه شدن بخشی از درآمدهای کشور باعث می‌شود ارز کمتری به اقتصاد برسد. در چنین شرایطی، هر سیاست اقتصادی فقط می‌تواند سرعت افزایش قیمت‌ها را کم کند، اما به‌تنهایی قادر به کاهش پایدار تورم نیست.

دو شرط لازم اما ناکافی برای مهار تورم

این تحلیلگر اقتصادی تأکید کرد: کنترل نقدینگی و انضباط مالی دولت شرط لازم برای مهار تورم است، اما کافی نیست؛ اگر دسترسی کشور به منابع ارزی بهبود پیدا نکند، فشار تورمی ادامه خواهد داشت. به بیان ساده، سیاست‌های پولی می‌توانند تب تورم را پایین بیاورند، اما علت اصلی آن همچنان باقی می‌ماند.

عباسی با اشاره به آثار تورم بر بنگاه‌های اقتصادی گفت: در نتیجه تورم‌های بالا، اعداد دفاتر حسابداری شرکت‌ها بسیار بزرگ‌تر شده، اما سود خالص عملیاتی کاهش یافته است. بسیاری از بنگاه‌ها عملاً سود واقعی خود را ناچیز یا حتی منفی احساس می‌کنند، زیرا افزایش قیمت‌ها ارزش واقعی درآمدها را از بین می‌برد. وی تأکید کرد: می‌توان گفت که در شرایط تورمی ارزش لاری سرمایه‌گذاری‌ها کاهش می‌یابد به طوری که تورم بخش قابل توجهی از سود حاصل از فعالیت اقتصادی را می‌بلعد.

مأموریتی بزرگ با ابزارهای محدود

پزشک خانواده در بن‌بست

صفحه ۳

تلاقی سه پرونده دیپلماسی در سوئیس

صلح بر مدار ژنو می‌چرخد

در این میان، مذاکرات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا، مهم‌ترین و حساس‌ترین محور تحولات امروز ژنو به شمار می‌رود؛ مذاکراتی که در امتداد تلاش‌ها برای مدیریت یکی از پیچیده‌ترین پرونده‌های سیاست خارجی دو کشور برگزار می‌شود.

بر اساس گزارش ایرنا، هیات ایرانی به سرپرستی سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه و با دستورکار مشخص و تأکید بر «توافق عادلانه و پایدار» وارد ژنو شده است. تهران در این چارچوب، بار دیگر بر دو اصل کلیدی تأکید کرده است: حفظ حقوق هسته‌ای در چارچوب مقررات بین‌المللی و رفع موثر تحریم‌ها. این دوگانه، سال‌هاست محور اختلاف و در عین حال نقطه اتصال هرگونه توافق احتمالی بوده است.

شرح در صفحه ۲

خانۀ تکنایی زیر سایه تنش آبی پایتخت تشنه‌تراز همیشه صفحه ۴	جدایی و پایان کار دراگان اسکوچیچ! ربیعی روی نیمکت پرشورها صفحه ۷	از گوشمالی ۱۵ میلیونی تا قراردادهای ۲۰۰ میلیون تومانی بازار داغ شرخرهای مجازی صفحه ۸
--	--	--

◆ سخن نخست

ایران؛ جامعه‌ای درهم‌تنیده، درهم‌آمیخته؛ متشتت و رنگارنگ

«جنگ می‌شود» «جنگ نمی‌شود»، «مردم حمایت می‌کنند» «حمایت نمی‌کنند» و صدها گزاره دیگری که در ایران مورد بحث و گفت‌وگو است. چه آن‌ها که می‌گویند مردم معترض‌اند، چه آن‌ها که می‌گویند مردم معترض نیستند و چه آن‌های که درباره اغتشاش‌گری صحبت می‌کنند؛ تحلیل‌گر باشند یا عموم مردم، فرقی نمی‌کند؛ همگی

رفتار مالی خانوارها تغییر کرده است

رکود تورمی گریبانگیر اقتصاد ایران

وی درباره تخصیص کالابرج با خانوارها در شرایط تورم اظهار داشت: پرداخت یارانه مستقیم می‌تواند بخشی از فشار بر مصرف‌کننده را جبران کند، اما خروج تدریجی از اقتصاد یارانه‌ای و اداره مصنوعی قیمت‌ها در بلندمدت موجب نزدیک شدن سطح عمومی قیمت‌ها به کشورهای همجوار و کاهش انگیزه قاچاق مواد غذایی و دارو به خارج از کشور خواهد شد.

اقتصاد ایران به اخبار بین‌المللی حساس است

وی با اشاره به نقش روابط خارجی افزود: اقتصاد ایران امروز به‌شدت به اخبار بین‌المللی حساس است. هر نشانه‌ای از کاهش تنش‌ها یا احتمال توافقی می‌تواند انتظارات تورمی را کاهش دهد و بازارها را آرام کند. زیرا مردم و فعالان اقتصادی امیدوار می‌شوند منابع ارزی کشور تقویت خواهد شد.

عباسی اظهار داشت: تا زمانی که گشایش جدی در حوزه تحریم‌های اقتصادی ایجاد نشود، تورم در سطح بالا باقی می‌ماند و تنها می‌توان آن را مدیریت کرد. نه مهار کامل بنابراین کاهش پایدار تورم نیازمند هم‌زمانی اصلاحات داخلی با بهبود روابط اقتصادی خارجی است. عباسی در پایان خاطرنشان کرد: اقتصاد ایران امروز منتظر خبرهای خوب از روابط بین‌الملل است. اگر هم‌زمان با انضباط پولی و مالی، دسترسی کشور به منابع ارزی بهتر شود، می‌توان امیدوار بود تورم به‌تدریج کاهش یابد و ثبات به بازارها بازگردد. تا زمانی که گشایش جدی در حوزه تحریم‌های اقتصادی ایجاد نشود، تورم در سطح بالا باقی می‌ماند و تنها می‌توان آن را مدیریت کرد، نه مهار کامل. کاهش پایدار تورم نیازمند هم‌زمانی اصلاحات داخلی با بهبود روابط اقتصادی خارجی است.

رفتار مالی خانوارها تغییر کرده است

این تحلیلگر اقتصادی درباره تغییر رفتار مالی خانوارها در سال های اخیر اظهار داشت: تداوم تورم باعث شده بخش قابل توجهی از پس‌انداز خانوارها به سمت پناهگاه‌های ارزی مانند دلار و حتی رمزارزها هدایت شود. از سوی دیگر کاهش قدرت خرید و نگرانی از آینده اقتصادی موجب شده حتی سرمایه‌گذاری سنتی در زمین و مسکن نیز کاهش یابد. در نتیجه بازار املاک که معمولاً موتور پیشران بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی است، وارد رکود عمیق شده است. **حذف ارز ترجیحی سبب کاهش انگیزه قاچاق می‌شود**

عباسی همچنین گفت: امروز پس از حذف ارز ترجیحی واردات، تا حد زیادی قیمت کالاهای اساسی واقعی شده و رانت‌های گسترده این حوزه کاهش یافته است.

در استان‌های بوشهر و خراسان جنوبی نیز انجام می‌شود که به این مجموعه

استان‌ها اضافه شده است.

او در ادامه با اشاره به اظهارنظرهایی مبنی بر اینکه بارش‌های اخیر بر اساس باروسازی ایرها نبوده است، توضیح داد: ما هیچ‌گاه ادعا نکرده‌ایم که بارورسازی ایرها باعث خلق بارش یا باران می‌شود، چرا که این امر اساساً نادرست است. آنچه که ما همواره اعلام کرده‌ایم و مراجع رسمی جهانی از جمله سازمان جهانی هواشناسی بر آن تأکید دارند، این است که بارورسازی ایرها می‌تواند باعث افزایش بارش شود. این فناوری تنها از سامانه‌های مناسب بارشی که به طور طبیعی وارد کشور می‌شوند، استفاده کرده و در راستای بهره‌برداری بیشتر از این سامانه‌ها اقدام می‌کند.

او افزود: این فرآیند باعث افزایش بارش در مناطقی می‌شود که سامانه‌های بارشی وارد آن می‌شوند. میزان افزایش بارش معمولاً در حدود ۵ تا ۱۵ درصد است که این نرخ توسط سازمان جهانی هواشناسی به عنوان متوسط جهانی اعلام شده است. در کشور ما نیز بررسی‌ها نشان داده که در برخی موارد تا ۱۸ درصد افزایش بارش در فصل‌های عملیاتی گزارش شده است. البته ارزیابی نهایی این پروژه‌ها باید توسط مراجع بی‌طرف صورت گیرد و گزارش‌های این ارزیابی‌ها در دسترس عموم قرار خواهد گرفت.

جوادیان‌زاده تأکید کرد: مرجع ارزیابی و مجوز اجرای این فعالیت‌ها بر اساس

مصوبه هیئت وزیران، تنها وزارت نیرو است و ما نیز برای ارزیابی دقیق‌تر از مراجع بی‌طرف، اغلب دانشگاه‌ها، استفاده می‌کنیم تا گزارش‌های خود را ارائه دهیم.

رئیس سازمان توسعه و بهره‌برداری فناوری‌های نوین آب‌های جوی با اشاره به پیشرفت‌های جهانی در زمینه بارورسازی ایرها گفت: ۵۰ کشور در جهان از این فناوری استفاده می‌کنند و این نشان می‌دهد که این فناوری کارایی لازم را دارد. سازمان جهانی هواشناسی نیز در بیانیه اخیر خود اشاره کرده است که فناوری بارورسازی ایرها با وجود عدم قطعیت‌های موجود، به‌ویژه در مناطق کوهستانی بسیار مؤثر بوده است.

او در خصوص زمان ادامه عملیات بارورسازی ایرها گفت: بارورسازی ایرها در کشور ما از آبان آغاز می‌شود و تا اواخر اردیبهشت ادامه دارد. پس از اتمام عملیات، ارزیابی‌ها آغاز خواهد شد.

جوادیان‌زاده در پایان خاطرنشان کرد: به منظور دستیابی به حداکثر بهره‌وری از سامانه‌های بارشی، لازم است که تمامی نهادهای و سازمان‌های مرتبط مانند سازمان هواشناسی، داده‌ها و امکانات خود را به بهترین شکل در اختیار پروژه‌های بارورسازی ایرها قرار دهند تا حداکثر بهره‌برداری از این سامانه‌ها صورت گیرد.